

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 119/04-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. mája 2004 prerokoval sťažnosť Mgr. F. D., sudcu Okresného súdu Žilina, bytom Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. I. P., Ž., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodovaním a uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 229 z 3. novembra 2003 o jeho preložení na Krajský súd v Žiline a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. F. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2003 doručená sťažnosť Mgr. F. D. (ďalej len „sťažovateľ“), sudcu Okresného súdu Žilina, bytom Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. I. P., Ž., označená ako „*Sťažnosť proti porušovaniu základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky*“. Z jej obsahu vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva podľa čl. 26 ods.

2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy rozhodovaním a uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) č. 229 z 3. novembra 2003 o jeho preložení na Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“).

„... Listom predsedu Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. 11. 2002 č. Spr 7937/2002-pers., evidovaný na osobnom úrade Okresného úradu v Žiline pod Spr 1297/2002, bolo vyhlásené výberové konanie na obsadenie 2 voľných miest na sudcu Krajského súdu v Žiline, podmienkou účasti na výberovom konaní bola dĺžka výkonu funkcie sudcu na okresnom súde najmenej 5 rokov.

Hodnotiacimi kritériami boli:

- účasť na odborných stážach a seminároch, lektorská a publikačná činnosť a iné výchovno-vzdelávacie aktivity,*
- hodnotenie predsedu okresného súdu,*
- hodnotenie všetkých doterajších odvolacích senátov,*
- stanovisko príslušnej sudcovskej rady,*
- výsledky pohovoru s uchádzačmi,*
- znalosti cudzích jazykov.*

Ďalšou podmienkou výberového konania bola povinnosť sudcu – uchádzača zaslať prihlášku Krajskému súdu v Žiline do 30. 12. 2002. Prihlášku do výberového konania v súlade s ustanovením § 28 zákona č. 385/2000 Z. z. som osobne podal listom zo dňa 23. 12. 2002 na osobnom úrade Krajského súdu v Žiline dňa 23. 12. 2002, čo svojím podpisom potvrdila pracovníčka tohto osobného úradu. Listom zo dňa 07. 05. 2003 Spr 7937/2002-pers. som obdržal pozvánku na výberové konanie, konané dňa 03. 06. 2003 o 9.00 hod. v knižnici Krajského súdu v Žiline. Uvedeného ústneho pohovoru dňa 03. 06. 2003 som sa osobne zúčastnil, po skončení ústneho pohovoru, výberová komisia mi ústne oznámila, že som úspešne absolvoval celé výberové konanie a vo výberovom konaní mi bolo určené 2. poradie. Výsledok tohto výberového konania mi bol oznámený aj písomne, listom predsedu výberovej komisie JUDr. J. M. zo dňa 03. 06. 2003. Výberové konanie na obsadenie 2 voľných miest sudcu na Krajský súd v Žiline sa vykonávalo v súlade a na základe „Zásad výberového konania, funkčného postupu sudcov na súd vyššieho stupňa

a na ustanovenie do vyšších sudcovských funkcií“ – časť D, prijatých na zasadnutí Rady sudcov Slovenskej republiky v Bratislave dňa 19. 04. 2001 predsedom Rady sudcov SR Š. H. a Ministrom spravodlivosti SR J. Č. Podľa článku III časť D uvedených zásad, vyhlásené výsledky výberového konania a poradie uchádzačov sú záväzné.

Po vyhlásení výsledkov výberového konania bol súdnej rade predložený návrh na rozhodnutie o mojom preložení a preložení JUDr. J. U. z Okresného súdu v Žiline na Krajský súd v Žiline, v súlade s ustanovením § 14 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov a ustanovení § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade SR v znení neskorších predpisov. Uvedený návrh na naše preloženie sa stal predmetom bodu rokovania Súdnej rady SR na jej 18. zasadnutí, konaného dňa 03. 11. 2003, keď už predtým bol uvedený bod programu dvakrát odročený na neskorší termín. Na zasadnutí súdnej rady dňa 03. 11. 2003 bolo prijaté uznesenie č. 229, ktorým bolo rozhodnuté, že návrhu na moje preloženie a preloženie JUDr. J. U. z Okresného súdu v Žiline na Krajský súd v Žiline súdna rada nevyhovuje. O tomto rozhodnutí som sa dozvedel iba sprostredkovane a neskôr až dňa 19. 11. 2003, na základe internetového výpisu zápisnice z 18. zasadnutia súdnej rady zo dňa 03. 11. 2003. Z tohto internetového výpisu vyplýva, že návrh na naše preloženie bol vedený ako bod 4. programu, pričom bolo najskôr prijaté uznesenie č. 228, ktorým bola ustanovená volebná komisia a ďalej je už len uvedené, že súdna rada hlasovala o našom preložení. Hlasovania sa zúčastnilo 14 členov súdnej rady, za moje preloženie bolo 7 hlasov, proti bolo 6 hlasov. Ďalšie údaje, napríklad o tom, kto vystúpil v rozprave a na základe akých skutočností súdna rada dospela k tomuto záveru, sa v zápisnici zo dňa 03. 11. 2003 nenachádzajú. Podľa dostupných informácií, v rozprave mal vystúpiť člen Súdnej rady JUDr. D. H., sudca Krajského súdu v Žiline, ktorý mal poukázať na katastrofálny stav na Okresnom súde v Žiline a z tohto dôvodu, nedoporučil naše preloženie z Okresného súdu v Žiline na Krajský súd v Žiline.

Vzhľadom na objektívnu nedostupnosť k týmto informáciám, ktoré ovplyvnili hlasovanie členov súdnej rady, keďže súdna rada pred svojím zasadnutím dňa 03. 11. 2003 nikoho neinformovala, o akých bodoch programu bude rokovať (§ 6 ods. 10 zákona č. 185/2002 Z. z.) a neprizvala mňa ani JUDr. U. na uvedené rokovanie (článok 26 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdnej rady SR), požiadal som súdnu radu listom zo dňa 15. 11.

2003 o prístup k informáciám podľa zákona č. 211/2000 Z. z. Konkrétne súdnu radu som žiadal o zaslanie:

- zápisnice zo zasadnutia súdnej rady, z ktorej bude zrejmé, koľko členov súdnej rady bolo prítomných, ktorí členovia žiadali svoju neúčast' na zasadnutí súdnej rady ospravedlniť, ktorí členovia súdnej rady alebo iné osoby vystúpili v rozprave a aké zásadné závery boli prijaté súdnou radou, k žiadanej informácii,
- zápisnice z hlasovania,
- uznesenia súdnej rady,
- kópie zvukového záznamu tej časti programu, ktorá sa týkala rokovania o schvaľovaní môjho funkčného postupu a funkčného postupu JUDr. J. U. na vyšší súd.

Na moju žiadosť predseda súdnej rady listom zo dňa 21. 11. 2003 č. 1 Ksr 136/03 mi zaslal uznesenie zo dňa 03. 11. 2003, doručené dňa 25. 11. 2003, z ktorého vyplýva, že súdna rada nevyhovela mojej žiadosti a žiadosti JUDr. J. U. o preloženie z Okresného súdu v Žiline na Krajský súd v Žiline. Dôvody, pre ktoré tak súdna rada rozhodla sa v uznesení nenachádzajú. Ďalšie žiadané informácie v liste zo dňa 15. 11. 2003 mi neboli súdnou radou zaslané a nebolo rozhodnuté v zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z., že vo zvyšnej časti sa môj návrh na prístup k informáciám zamieta. Preto na základe inštitútu fiktívneho rozhodnutia (§ 18 ods. 3 a § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. som podal odvolanie listom zo dňa 26. 11. 2003, na základe ktorého žiadam o sprístupnenie ďalších informácií, žiadaných v písomnom podaní zo dňa 05. 11. 2003. Ďalším listom zo dňa 26. 11. 2003 som požiadal súdnu radu o zrušenie uznesenia č. 229 zo dňa 03. 11. 2003 poukazujúc na porušenie zákona a opätovne som požiadal súdnu radu o moje preloženie z Okresného súdu v Žiline na Krajský súd v Žiline. Podľa dostupných informácií (súdna rada opätovne neinformovala o svojom zasadnutí, bodoch programu a na zasadnutie nás nepredvolala) súdna rada na svojom zasadnutí konanom dňa 15. 12. 2003 tomuto návrhu údajne nevyhovela, bližšie okolnosti nepoznám, pretože do 18. 12. 2003 zápisnica z rokovania sa nenachádzala ani na internetovej stránke súdnej rady a o výsledku tohto zasadnutia ma nikto neinformoval. Listom zo dňa 26. 11. 2003 som podľa môjho názoru vyčerpал všetky riadne opravné prostriedky potrebné pre nápravu danej.“

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1) Základné právo Mgr. F. D. na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo slobody prejavu a práva na informácie podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky pri rozhodovaní o jeho preložení z Okresného súdu v Žiline na Krajský súd v Žiline uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 229 zo dňa 03. 11. 2003 porušené bolo.

2) Uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 229 zo dňa 03. 11. 2003 zrušuje a vec vracia Súdnej rade Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3) Mgr. F. D. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 200.000,- Sk (slovom dvestotísíc korún slovenských), ktoré je Súdna rada Slovenskej republiky povinná mu vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.

4) Navrhovateľovi priznáva náhradu trov konania voči porušovateľovi podľa špecifikácie a vyčíslenia jeho splnomocnenej zástupkyne.“

Sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť podaním doručeným ústavnému súdu 28. januára 2004 tak, že k nemu v prílohe pripojil nasledovné doklady:

- zápisnicu z 19. zasadnutia súdnej rady, ktorá sa konala 15. decembra 2003,
- odpoveď Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na žiadosť o poskytnutie informácie.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach upravujú ustanovenia § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Sťažovateľ - sudca okresného súdu namieta, že bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, podľa ktorého majú občania za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám, v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ k porušeniu označeného práva uviedol:

„Funkcia sudcu patrí medzi verejné funkcie v zmysle článku 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Súčasťou obsahu práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy je, aby orgány majúce povinnosť spolupôsobiť pri uchádzaní sa o funkciu a pri ustanovení do funkcie si tieto povinnosti plnili, a tak zaručili možnosť prístupu k voleným a iným verejným funkciám. Ak tieto orgány porušia svoje povinnosti, a tak sťažia, uľahčia, alebo znemožnia uchádzanie sa o funkciu alebo ustanovenie do funkcie niektorého uchádzača, tak porušia jeho právo podľa čl. 30 ods. 4 ústavy. V danom prípade súdna rada tým, že na svojom 18. zasadnutí zo dňa 03. 11. 2003 neschválila moje preloženie z okresného na krajský súd, i keď inak boli naplnené podmienky uvedené v § 14 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z., porušila podmienky uvedené v § 14 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z., porušila podmienky na prístup k vykonávaniu funkcie sudcu na Krajskom súde v Žiline, čím došlo k porušeniu čl. 30 ods. 4 ústavy.“

Obsahom čl. 30 ods. 4 ústavy je základné právo na prístup k voleným a iným funkciám za rovnakých podmienok, vrátane prístupu k funkcii sudcu, ktorej podstata však nespočíva v jej formálnom výkone, ani vymenovaní v technickom zmysle, ale v nezávislom a vecnom rozhodovaní bez ohľadu na inštanciu súdu, na ktorom sudca pôsobí.

Funkcia sudcu síce zahŕňa okrem prvého zamestnania v justičnej službe (rozhodnutie o „definitíve“ v jeho povolání, t. j. vymenovanie bez časového obmedzenia) aj každý funkčný postup a každé pridelenie (preloženie) na iné sudcovské miesto, avšak už nie ako súčasť základného práva na prístup k volenej a inej funkcii upraveného v čl. 30 ods. 4 ústavy. V zmysle uvedeného funkčný postup sudcu je síce súčasťou sudcovskej funkcie, nemožno ho oddeliť od „sudcovského statusu“, avšak nie je súčasťou tohto základného práva na prístup k tejto funkcii. Znamená to v konkrétnom prípade, že súčasťou tohto základného práva nie je „právo sudcu byť preložený na súd vyššieho stupňa“ a ani „právo sudcu na prístup k funkcii sudcu vyššieho súdu“.

Ak sťažovateľ, ktorý je sudcom Slovenskej republiky, namieta porušenie jeho základného práva na prístup k verejnej funkcii z dôvodu nepreloženia na súd vyššieho stupňa, aj keď po úspešnom absolvovaní konkurzu na toto miesto, ústavný súd uzavrel, že k porušeniu jeho základného práva rozhodovaním a uznesením súdnej rady č. 229 z 3. novembra 2003, ktoré vo svojej sťažnosti uvádza, vzhľadom na uvedené nemohlo dôjsť, ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2. Sťažovateľ ďalej namietal porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 26 ods. 2 prvej vety ústavy rozhodovaním a uznesením súdnej rady č. 229 z 3. novembra 2003 o jeho preložení na krajský súd, pričom uviedol:

«... Podľa čl. 26 ods. 2 Rokovacieho poriadku súdnej rady bolo mojim právom sa zúčastniť tej časti rokovania súdnej rady, ktorá predchádza rozhodnutiu o jej veci. O termíne zasadnutia súdnej rady, o bodoch rokovania som nebol žiadnym spôsobom upovedomený a taktiež na 18. zasadnutie súdnej rady zo dňa 03. 11. 2003 som prizvaný nebol. Právo na informácie mi takýmto spôsobom bolo odopreté prihliadajúc na

skutočnosť, že aj samotný akt hlasovania o rozhodovaní podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 185/2002 Z. z. bol vykonaný tajne. Celý proces zasadnutia súdnej rady dňa 03. 11. 2003 bol uskutočnený bez možnosti mojej osoby zaujať osobné stanovisko k tvrdeným skutočnostiam. Takýmto spôsobom došlo k porušeniu princípu „rovnosti zbrani“ vyjadreného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý je publikovaný v Zbierke zákonov č. 209/92 Zb., ako jedného z prvkov koncepcie spravodlivého konania, vyžadujúceho, aby každá strana dostala primeranú možnosť prezentovať svoju vec za podmienok, ktoré ju nestavajú do zrejmej nevýhody k tvrdeným skutočnostiam.

Namietam, preto porušenie základného práva slobody prejavu a práva na informácie, vyjadrených v čl. 26 ods. 2 prvá veta ústavy, podľa ktorého, každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu, ako aj čl. 26 ods. 5 ústavy, podľa ktorého orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.»

V zmysle judikatúry ústavného súdu „každý občan má ústavné právo vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie získané na verejnom zasadnutí všetkých štátnych orgánov Slovenskej republiky... Prostredníctvom práva na informácie sa každému umožňuje dozvedieť sa informáciu a získať informáciu do svojej dispozičnej sféry“ (II. ÚS 28/96).

V zmysle čl. 26 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdnej rady Slovenskej republiky zasadnutia súdnej rady sú neverejné, ak súdna rada nerozhodla inak. Podľa čl. 26 ods. 2 osoba, o veci ktorej súdna rada rozhoduje, má právo zúčastniť sa tej časti rokovania súdnej rady, ktorá predchádza rozhodnutiu o jej veci.

Sťažovateľ spája porušenie svojho práva slobody prejavu a práva na informácie s právom zúčastniť sa na rokovaní súdnej rady vo svojej veci a vyjadriť svoje stanovisko k tvrdeným skutočnostiam.

Obsahom slobody prejavu je právo slobodne rozširovať svoj názor, t. j. možnosť sprístupniť ho neurčitému okruhu osôb. Informačná sloboda zahŕňa právo zvoliť si informačný zdroj, z ktorého sa niekto chce niečo dozvedieť (poučiť sa). Právo zúčastniť sa na rokovaní určitého orgánu a možnosť vyjadriť sa vo svojej veci však netvorí súčasť práva slobody prejavu a základného práva na informácie v zmysle čl. 26 ods. 2 ústavy, preto ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. V prípade rozhodovania súdnej rady o preložení sudcu nejde o súdne či iné konanie v zmysle čl. 46 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. o „proces“, ktorý predpokladá „účastníkov“ a „rovnosť zbraní“ a o slobodu prejavu, či právo na informácie v tomto kontexte.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

So zreteľom na uvedené skutočnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

K odôvodneniu tohto rozhodnutia sa pripája odlišné stanovisko sudcu Jána Mazáka (§ 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2004